

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 523/2016-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Markom Lehutom, Advokátska kancelária, M. Waltariho 7192/7, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 11/09 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 2/03) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 11/09 porušené boli.

2. Okresnému súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 11/09 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 448,02 € (slovom štyristoštyridsaťosem eur a dva centy), ktorú je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Marka Lehutu, Advokátska kancelária, M. Waltariho 7192/7, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 523/2016-7 z 23. júna 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 11/09 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 2/03).

2. Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) V roku 1997 sťažovateľka ako objednávateľka uzavrela s odporcom - [REDACTED], [REDACTED], sídlo podnikania: [REDACTED] ako zhotoviteľom, zmluvu o zhotovení stavby na zákazku - dvoch bytov, v nadstavbe obytného domu v Bratislave. Dňa 08.01.2001 vznikol na stavbe požiar, ktorého príčinou bolo podľa zistení znaleckých posudkov, odborných vyjadrení a vykonaných obhliadok miesta požiaru, vadné

zhotovenie diela odporcom. Po tom, ako odporca odmietol sám odstrániť vzniknuté škody, sťažovateľka odstúpila od zmluvy a pristúpila k rekonštrukcii stavby s inými dodávateľmi, vzhľadom na čo jej vznikli náklady, ktoré odporca následne odmietol preplatiť.

Dňa 08.01.2003 preto navrhovateľka proti odporcovi podala žalobu o zaplatenie 1.898.279,-Sk (63.011,32 EUR) s príslušenstvom z titulu spôsobenej škody. Konanie bolo pôvodne vedené pod sp.zn. 12Cb/2/2003 a začiatkom roku 2009 došlo k zmene spisovej značky na 16C/11/2009. Po deviatich rokoch od začatia konania, dňa 09.01.2012, bol právnenému zástupcovi sťažovateľky doručený rozsudok Okresného súdu Galanta („súd prvého stupňa“), sp.zn.: 16C/11/2009 zo dňa 11.11.2011, ktorým súd žalobu sťažovateľky zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, ktorému Krajský súd v Trnave ako súd odvolací vyhovel a uznesením, sp.zn.: 23Co/72/2012 zo dňa 4.2.2013 rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. (...)

Trvanie napadnutého konania (viac ako 12 rokov) je už samo osebe neprimerané.

(...) Vec sťažovateľky, prejednávaná na Okresnom súde Galanta, nie je právne zložitá a ani prípadná čiastočná skutková zložitost' veci neodôvodňuje trvanie konania v takej dĺžke, ako v predmetnom konaní. Sťažovateľka sa v priebehu celého konania nedopustila priet'ahov, ktoré by jej bolo možné klásť za vinu a postupovala prísne v medziach zákonných oprávnení. Naproti tomu, postup Okresného súdu Galanta v tejto veci sa vyznačuje nečinnosťou ako aj nesprávnou činnosťou, ktorej dôsledkom boli nielen zbytočné priet'ahy v jednotlivých obdobiach konania ale aj celková neprimeraná dĺžka doterajšieho konania. Vplyv takto dlhého konania na sťažovateľku je výrazne negatívny, a to jednak vzhľadom na výšku náhrady škody, ktorej sa sťažovateľka v konaní domáha a jednak na skutočnosť, že po takom dlhom čase sa znižuje pravdepodobnosť skutočného uhradenia pohľadávky, o čom svedčí aj skutočnosť, že jeden z odporcov v priebehu konania už zanikol a bol vykonaný jeho ex offo výmaz z obchodného registra. (...)

K neprimeranej celkovej dĺžke konania okrem prvotnej nečinnosti významne prispela nesústredená činnosť Okresného súdu Galanta, ktorý sa opakovane dopustil či už vecných alebo procesných chýb, ktoré mali za následok následné konanie na odvolacom súde a už dvakrát viedli k zrušeniu jeho rozhodnutí a vráteniu veci na opätovné rozhodnutie. V prvom prípade išlo o rozhodnutie vo veci samej, ktoré odvolací súd zrušil z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu veci (a to aj napriek veľkému množstvu pojednávaní, ktoré

Okresný súd Galanta vo veci nariadil), nedostatku odôvodnenia rozhodnutia, nesprávneho právneho posúdenia a celkovej nezrozumiteľnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia. V dôsledku tejto nesprávnej činnosti súdu bola sťažovateľka nútená vyvolať konanie na odvolacom súde, čím sa celková dĺžka konania predĺžila o viac ako jeden rok. V druhom prípade odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Galanta o priznaní odmeny znalcovi, keďže sa opäť prejavila nesústredenosť súdu v tom, že k priznaniu odmeny znalcovi došlo bez zákonom požadovaného preskúmania znaleckého posudku a bez možnosti vyjadrenia k nemu. V dôsledku tohto pochybenia bola sťažovateľka opäť nútená využiť dostupné opravné prostriedky a konanie sa tak predĺžilo o ďalších takmer jeden a pol roka. (...)

Sťažovateľka na základe vyššie uvedených skutočností, s poukazom najmä na význam včasného rozhodnutia vo veci samej pre skutočne efektívne uplatnenie práv na súde, popísané v prechádzajúcej časti sťažnosti, požaduje primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovateľka má za to, že samotné konštatovanie porušenia základného práva a práva priznaného Dohovorom vzhľadom na charakter a rozsah tohto porušenia neposkytne sťažovateľke dostatočné zadosťučinenie. Sťažovateľka preto v súlade s konštantnou rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12.000 Eur. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené, sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Okresný súd Galanta v konaní vedenom pod sp.zn. 16C/11/2009 (predtým 12Cb/2/2003) porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Galanta prikazuje v konaní vedenom pod sp.zn. 16C/11/2009 (predtým 12Cb/2/2003) konať bez zbytočných prieťahov a prejednať záležitosť v primeranej lehote.

3. Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12.000 Eur, ktoré je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Galanta je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 296,44 EUR (úkony 2 x 139,83 EUR + režijný paušál 2 x 8,39 EUR) na jeho účet právneho zástupcu sťažovateľky(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr/398//2016 z 28. júla 2016 (ku ktorému bola pripojená aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní) a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 26. augusta 2016.

3.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta:

1. Neprimeranú dĺžku predmetného súdneho konania, ktoré začalo 7.01.2003, naďalej nie je právoplatne ukončené hoci nejde o vec právne zložitú.

2. Prieťahy zo strany súdu boli spôsobené jednak nečinnosťou súdu ako i jeho nesprávnou (nesústredenou) činnosťou, keď odvolací súd dvakrát zrušil vydané rozhodnutie súdu prvého stupňa.

K bodu č. 1:

Je možné súhlasiť so sťažovateľom, že predmetné súdne konanie trvá neprimerane dlho. Dĺžka tohto súdneho konania však je poznačená viacerými skutočnosťami. V prvom rade tým, že počas celého súdneho konania z rôznych dôvodov (preloženie sudcu na iný súd) sa vystriedali v súdení predmetného prípadu 3 zákonní sudcovia. Niet pochyb o tom, že jednoznačne sa tým stráca efektívne a sústredené konanie v predmetnej veci. Nehovoriac o tom, že pri každom odchode sudcu je potrebné rozdeliť pre zostávajúcich sudcov viac stoviek až tisícov spisov. Nie je možné však súhlasiť s názorom sťažovateľa, že ide o vec jednoduchú po skutkovej stránke, pretože nevyhnutným predpokladom na kvalifikované rozhodnutie vo veci je riadne a kvalitné vykonanie dokazovania. V súdenom prípade doteraz bolo podaných rôznymi inštitúciami a znalcami dva znalecké posudky a tri na vec sa vzťahujúcich odborných vyjadrení, ktoré sú v nemalej miere protichodné, určených už 5 znalcov. Spisový materiál bez príloh má približne 700 listov doposiaľ. Dĺžka konania je

zapríčinená i legálnymi prietrahmi zo strany účastníkov konania o ktorých sa zmienim nižšie.

K bodu č. 2:

Žaloba bola podaná voči žalovanému (tu ešte len voči žalovanému v 1. rade) na náhradu škody dňa 7.1.2003. Súd doposiaľ v predmetnej veci určil termín pojednávania v dvadsiatich deviatich prípadoch. Z týchto 29 prípadov určeného termínu súdneho pojednávania prebehlo len 9 meritórnych pojednávani ostatné pojednávania z rôznych dôvodov bolo potrebné odročiť. Len v jednom prípade pojednávanie bolo odročené z dôvodu na strane zákonného sudcu a to 7.9.2015, kedy v predmetnom termíne, potom čo už bolo pojednávanie určené, bol vymenovaný zákonný sudca za člena výberovej komisie na obsadenie voľného miesta sudcu na Okresnom súde v Trnave. Ostatné pojednávania boli odročené z dôvodu na strane účastníkov konania ich právnych zástupcov svedkov prípadne znalcov. Takto z dôvodov na strane žalovaného 2/ museli byť pojednávania odročené dvakrát, a to dňa 22.11.2007, 2.3.2009, z dôvodu na strane žalovaného 1/ deväť krát bolo potrebné odročiť pojednávanie a to: 7.2.2008, 6.2.2009, 12.10.2009, 14.12.2009, 29.3.2010, 5.11.2010, 15.7.2010, 14.3.2010, 20.5.2016, z dôvodu na strane žalobcu museli byť odročené pojednávania v štyroch prípadoch a to: dňa 22.4.2008, 15.8.2010, 16.10.2015 a 2.5.2016, na strane svedkov z dôvodu prekážok muselo byť pojednávanie odročené v dvoch prípadoch a to: 5.3.2010, 16.4.2010, z dôvodu prekážok na strane znalca (operácia) museli byť pojednávania odročené v dvoch prípadoch 18.9.2015 a 10.6.2016. Meritórne vo veci teda sa pojednávalo v nasledovných dňoch: 2.11.2009, 16.11.2009, 2.1.2010, 24.5.2010, 9.8.2010, 23.9.2010, 26.11.2010. 11.11.2010 a ostatní pojednávací deň je určený na 5.9.2016.

Na strane žalobcu vidím (okrem vyššie uvedeného) nasledovné prietahy, ktoré svojim konaním (nekonaním) zapríčinil:

1. Spolu s podaním žaloby žalobca nezaplatil súdny poplatok, ktorý bol zaplatený až na výzvu súdu po vyše jedného mesiaca od podania žaloby. Čiže v merite veci súd mohol začať konať až po 1 mesiaci.

2. Žalobca rozšíril žalobu dňa 10.1.2003 na ďalšieho žalovaného v priebehu súdneho konania a zároveň upravil petit žaloby. O pripustení rozšírenia žaloby súd musel osobitným uznesením rozhodovať. Napokon proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný 2/ odvolanie

v dôsledku čoho vec musela byť predložená odvolaciemu súdu dňa 22.3.2004, ktorý v konečnom dôsledku o odvolaní žalovaného 2/, po opätovnom predložení veci odvolaciemu súdu dňa 2.12.2005, rozhodol až 31.5.2006 tak, že odvolanie žalovaného 2/ odmietol. Čiže v merite veci súd mohol začať konať až po 3 rokoch 5 mesiacov. Ak by žalobca v žalobe správne označil všetkých účastníkov konania k tejto strate času by nemuselo dôjsť.

3. Po tom čo vec bola pridelená novému zákonnému sudcovi žalobca na 1. pojednávaní dňa 2.3.2009, keď zákonný sudca zistil, že pravdepodobne žalovaný 2/ zanikol, namiesto toho, aby žalobca upravil žalobu dňa 5.3.2009 podal sťažnosť na prieťahy v konaní a zároveň vzniesol námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi, o ktorej námietke rozhodol odvolací súd až 27.4.2009 tak, že zákonný sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Žalobca až 11.8.2009 súdu zaslal späťvzatie žaloby voči žalovanému 2/ a opäť zmenil petit žaloby. Čiže súd v merite veci mohol začať konať až po 6 mesiacoch.

4. Súd vo veci určil termín pojednávania na 16.10.2015. Na tomto pojednávaní mienil vypočúť znalca [REDACTED]. Tesne pred otvorením pojednávania právny zástupca žalobcu predložil súdu opäť písomnú námietku zaujatosti sudcu v dôsledku čoho pojednávanie bolo odročené a spis bol predložený odvolaciemu súdu na posúdenie tejto námietky zaujatosti. Spis bol vrátený súdu 1. stupňa dňa 9.12.2015. Súd v merite veci mohol konať približne po 1,5 mesiaca.

5. z dôvodov prekážky na strane žalobcu muselo byť pojednávanie vytýčené súdom odročená 4 krát. V prípade ak len dvomi mesiacmi vynásobíme časový úsek ktorý bol z tohto dôvodu „stratený“ z dôvodu potreby odročiť pojednávanie dostaneme číslo 8 mesiacov. Za tieto prieťahy podľa môjho názoru zodpovedá žalobca.

Podľa môjho názoru takto žalobca svojou činnosťou (nečinnosťou) spôsobil prieťahy v konaní v trvaní vyše 58 mesiacov, čiže vyše 4 rokov a 10 mesiacov.

K námietke nesprávnej - nesústreďenej činnosti súdu.

Súd 1. stupňa pred vydaním rozsudku vo veci samej zo dňa 11.11.2010 vykonal okrem iných dokazovanie oboznámením listín a to troch odborných posudkov a jedného znaleckého posudku vzťahujúcich sa na prejednávajúcu vec a v tej súvislosti vypočul všetkých zainteresovaných, ktoré tieto listiny vyhotovovali a ich predkladali. Poukazujem na to, že na pojednávaní dňa 22.9.2010 bolo ukončené štádium dokazovania v predmetnej veci, potom

čo žiadny z účastníkov konania nové dôkazy súdu neoznačili a nežiadali vykonať(...) Odvolací súd na odvolanie žalobcu vydaný rozsudok súdu 1. stupňa zo dňa 11.11.2010 uznesením zrušil a vec vrátil mu na ďalšie konanie s poukazom na to, že úlohou súdu 1. stupňa v ďalšom konaní bude dostatočne zistiť skutkový stav, zaoberať sa príčinou vzniku požiaru a príčinou jeho šírenia do 2. Bytu, znalecké posudky nachádzajúce sa v spise, aj odborný posudok z odboru požiarnej ochrany Okresného úradu Bratislava 1 z 31.1.2001 náležite vyhodnotiť a, ak s posudkami nesúhlasí žalovaný, keďže sa jedná o otázku odbornú tak v zmysle § 127 ods. 1 O.s.p. do konania pribrať znalca na posúdenie takto vysoko odbornej otázky. Spis sa nachádzal z dôvodu odvolania žalobcu na odvolacom súde od 5.3.2012 do 28.3.2013 čiže vyše jedného roka.

Na základe vyššie uvedeného súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom [REDAKOVANÉ] dňa 3.6.2013. Potom čo podal znalec znalecký posudok dňa 10.10.2013 súdu, zaslal znalec aj vyúčtovanie odmeny za podaný znalecký posudok. Súd uznesením zo dňa 15.10.2013 priznal znalcovi odmenu a náhradu hotových výdavkov za vypracovanie znaleckého posudku. Na tomto mieste podotýkam, že v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z. z. znalec podáva zadávateľovi vyúčtovanie znalečného spolu so znaleckým úkonom. Podľa § 139 ods. 2 O.s.p. ak bol podaný znalecký posudok vzniká právo na náhradu hotových výdavkov, na náhradu za stratu času a na odmenu (znalečné). O znalečnom súd rozhodne do 30 dní od vykonania tohto dôkazu (§ 127 ods. 1). Na odvolanie žalobcu odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie o znalečnom z dôvodu, že súd sa nevyporiadal s námietkami žalobcu voči znaleckému posudku, že rozhodnutie o znalečnom bolo vydané ešte pred posúdením či znalec tento posudok vypracoval v zmysle zadania, pričom účelným sa javilo byť najskôr zaslať znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom a na základe zaslaných vyjadrení prípadne uložiť vykonanie doplnenia respektíve opravy znaleckého posudku a až následne rozhodovať o priznaní znalečného. Spis sa nachádzal na Krajskom súde v Trnave z tohto dôvodu od 16.12.2013 do 17.4.2015 čiže vyše 15 mesiacov.

Iné okolnosti ktoré mali vplyv na prieťahy v konaní

a/ Vo veci konajúca zákonná sudkyňa v období od 1.6.2003 do 31.12.2003 (7 mesiacov) vo veci z objektívnych dôvodov nekonala pretože bola preložená na výkon funkcie sudcu dočasne na Krajský súd v Trnave a vzhľadom na nedostatok sudcov na

Okresnom súde v Galante v tom období predmetná vec počas dočasného pridelenia zákonnej sudkyne nebola pridelená inému sudcovi na konanie a rozhodovanie.

b/ Vec bola 5 krát predložená odvolaciemu súdu na konanie a rozhodovanie, a to 2 krát z dôvodu námietky zaujatosti sudcu zo strany žalobcu, 1 krát z dôvodu odvolania žalovaného v 2. rade, 2 krát z dôvodu odvolania žalobcu. Celkovo na odvolacom súde spis sa nachádzal 38 mesiacov čiže 3 roky a 2 mesiace.

c/ Z dôvodov na strane pôvodne žalovaného 2/, pre stratu právneho zastúpenia a následne pre stratu právnej spôsobilosti a tým aj procesnej spôsobilosti byť účastníkom konania súd vo veci nemohol konať od 22.4.2008 do 11.8.2009, čiže približne 1 rok a 4 mesiace kým došlo k zastaveniu konania vo vzťahu k žalovanému 2/ na základe späťvzatia žaloby žalobcu.

d/ V rámci dokazovania bolo potrebné si zaobstarat' celú projektovú dokumentáciu a revíziu správu na predmetnú stavbu, keďže tieto listiny účastníci konania nevedeli súdu predložiť. Súd preto musel tieto listiny si zaobstarat' od tretích osôb (Lignoprojekt s.r.o., Okresný úrad Bratislava 1, Mestský úrad Bratislava - časť Staré Mesto). Za tým účelom pojednávanie zo dňa 26.11.2010 bolo odročené a ďalej vo veci po zaobstaraní si z týchto listín bolo možné pokračovať meritórnym pojednávaním až dňa 23.9.2011 (keď predtým súd vytýčil pojednávanie na deň 15.7.2011 z ktorého sa zástupca žalovaného ospravedlnil a na deň 15.8.2011 z ktorého sa zástupca žalobcu ospravedlnil, čiže v merite veci bolo možné pokračovať až približne po 10 mesiacoch.

e/ Súd 20 vytýčených pojednávaní musel odročiť z dôvodu prekážok na strane účastníkov konania, na strane svedkov alebo znalcov. V prípade ak v priemere len dvomi mesiacmi vynásobíme časový úsek, ktorý bol takto „stratený“ z dôvodu potreby odročiť pojednávanie dostaneme číslo 40 mesiacov kedy súd v merite veci z týchto dôvodov nemohol konať. Takto vznikli prietahy v konaní, ktoré súd ovplyvniť nemohol v trvaní 3 rokov a 4 mesiacov.

Pokiaľ spočítame prietahy, ktoré súd 1. stupňa nemohol ovplyvniť svojou činnosťou (nečinnosťou) uvedené pod písmenami a/ až d/ ide o časový úsek 111 mesiacov, čiže 9 rokov a 3 mesiace.

Záverom by som chcel poznamenať, že v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdu sudcami nie je možné plynule, bezprietahovo vybavovať pridelené veci

sudcami tunajšieho súdu. Podľa prepočtov Súdnej rady SR na tunajšom súde podľa nápadu, výkonnosti zostatku nevybavených vecí by malo pôsobiť 21 sudcov. V súčasnosti na súde pôsobí 12 sudcov. Na tomto mieste som nútený podotknúť, že v priebehu v roku 2015 z Okresného súdu Galanta, z občianskoprávneho úseku, odišli traja sudcovia, a to: JUDr. Daniel Ilavský - preložený Súdnou radou Slovenskej republiky od 1.5.2015 na Krajský súd v Trnave, JUDr. Ľubica Bundzelová - preložená Súdnou radou Slovenskej republiky od 1.1.2016 na Krajský súd v Trnave, JUDr. Zuzana Singerová - preložená Súdnou radou Slovenskej republiky od 1.1.2016 na Okresný súd Nitra. V roku 2016 k 1.2.2016 sa vzdal funkcie sudcu JUDr. Miroslav Krištofik, sudca občianskoprávneho úseku tunajšieho súdu. Po odchode týchto sudcov, na Okresný súd v Galante nebol prijatý žiaden sudca. Z oddelení po týchto sudcoch bolo potrebné pre zostávajúcich 9 sudcov civilného úseku rozdeliť aktuálne približne 2000 nerozhodnutých vecí z takzvaných hlavných druhov agend „C, Cb, P“. Popritom priemerný mesačný nápad nových vecí na sudcu je približne 50 vecí. K 01.07.2016 súd je obsadený sudcami na úrovni 60 %. Už v súčasnosti je enormne vysoký počet neskončených vecí v oddelení každého sudcu (600-700). Už v súčasnosti sudcovia vytyčujú termíny pojednávania na marec 2017. Za daných okolností preto nie je možné očakávať v blízkej budúcnosti, že by sa stav plynulosti konania v jednotlivých veciach vylepšil. (...)»

Dňa 30. augusta 2016 predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámil: „Súhlasím vo veci sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] s upustením od ústneho pojednávania.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu v posudzovanom konaní zaujal toto stanovisko:

«(...) Predseda súdu, ktorý je zároveň sudcom prejednávajúcim vec sťažovateľky na Okresnom súde Galanta vo svojom vyjadrení súhlasí so sťažovateľkou, že predmetné súdne konanie trvá neprimerane dlho. Neprimeranú dĺžku konania však pripisuje jednak nedostatočnému personálnemu obsadeniu súdu, striedaniu zákonných sudcov v danej veci, skutkovej zložitosti veci a legálnym prieťahom sporových strán, svedkov a znalcov, ako aj podaným odvolaniam, na základe ktorých v predmetnej veci rozhodoval odvolací súd. Predseda súdu uvádza: „Pokiaľ spočítame prieťahy, ktoré súd I. stupňa nemohol ovplyvniť

svojou činnosťou (nečinnosťou) uvedené pod písmenami a/ až e/ ide o časový úsek 111 mesiacov, čiže 9 rokov a 3 mesiace.“

Z celkovej sumy tejto nečinnosti vo vzťahu k zodpovednosti sťažovateľky za prieťahy predseda súdu uvádza: „Podľa môjho názoru takto žalobca svojou činnosťou (nečinnosťou) spôsobil prieťahy v konaní v trvaní vyše 58 mesiacov, čiže vyše 4 rokov a 10 mesiacov.“ Konkrétne uvádza, že 1/ sťažovateľka zaplatila súdny poplatok až na výzvu súdu, takže súd mohol začať konať až po 1 mesiaci, ďalej, že 2/ v dôsledku rozšírenia žaloby o jedného žalovaného a s tým súvisiacou úpravou petitu, mohol súd začať konať až po 3 rokoch a 5 mesiacoch, ďalej, že 3/ po zistení zániku jedného zo žalovaných až do späťvzatia časti žaloby voči nemu, súd nemohol konať 6 mesiacov, taktiež, že 4/ pre námietky na zaujatosť sudcu súd nemohol konať 1,5 mesiaca a napokon tiež uvádza, že 5/ súd určil doposiaľ 29 termínov pojednávania, z ktorých ich skutočne prebehlo len deväť, pričom z dôvodu na strane sťažovateľky museli byť odročené pojednávania v štyroch prípadoch: 22.4.2008, 15.8.2011, 16.10.2015 a 2.5.2016. Podľa názoru súdu tento počet odročení treba vynásobiť 2 mesiacmi a sťažovateľka tak zodpovedá za 8 mesiacov prieťahov.

Sťažovateľka nesúhlasí s vyjadrením predsedu Okresného súdu Galanta, ktorý je zároveň vo veci konajúcim sudcom, a zaujíma nasledovné stanovisko:

2. Stanovisko k prieťahom spôsobeným sťažovateľkou

Sťažovateľka v prvom rade nesúhlasí s názorom súdu, vzťahujúcim sa k jej vlastnej zodpovednosti za prieťahy, a to až v trvaní 58 mesiacov.

Sťažovateľka pripúšťa (v zmysle bodu 1/ a bodu 4/, že v dôsledku zaplatenia súdneho poplatku až na výzvu a v dôsledku námietky zaujatosti sa konanie mohlo zbytočne predĺžiť o 2,5 mesiaca, avšak v ostatných bodoch sa predseda súdu mylí.

Pokiaľ ide o štyri odročenia pojednávania z celkového počtu 29 v priebehu viac ako 13 rokov trvajúceho konania (bod 5/), azda možno uviesť, že je zrejme aj štatisticky nepravdepodobné, aby právny zástupca sťažovateľky v takom dlhom období a pri toľkom počte termínov mohol byť prítomný na všetkých vytýčených pojednávaniach. Zároveň treba zásadne opraviť údaj o dĺžke týchto prieťahov, keďže (ako vyplýva z rozboru, priloženého predsedom súdu):

- dňa 22.4.2008 odročil súd pojednávanie s tým, že bude zisťovať u žalovaného v II. rade právne zastúpenie, čo nemožno pričítať na tarchu sťažovateľke (pričom ďalšie pojednávanie súd napokon nariadil až takmer po roku od odročenia, na 6.2.2009).

- dňa 15.8.2011 odročil súd pojednávanie na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľky na 23.9.2011, teda o 38 dní,

- dňa 16.10.2015 odročil súd pojednávanie z dôvodu podania námietky zaujatosti, ktorú predložil Krajskému súdu - sťažovateľka má za to, že tento legálny prietah ňou spôsobený predseda súdu už zarátal do bodu 4/

- dňa 2.5.2016 odročil súd pojednávanie na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľky na 20.5.2016, teda o 18 dní.

Celková dĺžka prietahov, spôsobených žiadosťami o odročenie pojednávania zo strany sťažovateľky bola teda nie 8 mesiacov, ako tvrdí predseda súdu, ale 56 dní, teda necelé dva mesiace.

Podľa bodu 2/ v dôsledku rozšírenia žaloby o jedného žalovaného a s tým súvisiacou úpravou petitu, mohol súd začať konať až po 3 rokoch a 5 mesiacoch. Vyjadrenie predsedu súdu vzbudzuje dojem, že za tento prietah by mala zodpovedať sťažovateľka, pretože: „Ak by žalobca v žalobe správne označil všetkých účastníkov konania k tejto strate času by nemuselo dôjsť.“ Poukazujeme na prílohu č. 3 k našej sťažnosti - list Okresného súdu Galanta zo dňa 31.3.2009 „Vybavenie sťažnosti na prietahy v konaní“, ktorý podrobne popisuje udalosti, vzťahujúce sa k bodu 2/. Z tohto listu je zrejmé:

- V prvom rade, v danom prípade nešlo o nesprávne označenie účastníkov, ale o rozšírenie okruhu účastníkov o jedného žalovaného.

- Ďalej, návrh na rozšírenie žaloby o žalovaného v II. rade, spolu z toho vyplývajúcou zmenou petitu, bol podaný dňa 10.1.2003 a súd uznesením pripustil rozšírenie návrhu až dňa 26.1.2004.

- Dňa 24.2.2004 podal žalovaný v II. rade odvolanie a Krajský súd vrátil vec súdu prvého stupňa na doplnenie už dňa 2.6.2004, pričom od 2.6.2004 až do 6.12.2005 bol spis po celú dobu na súde prvého stupňa, ktorému trvalo viac ako 1,5 roka, kým zadovážil plnú moc od advokátky žalovaného v II. rade a opätovne predložil odvolanie Krajskému súdu. Tento následne rozhodol o odmietnutí odvolania a spis dňa 13.6.2006 doručil súdu prvého stupňa.

Z uvedeného vyplýva, že z prieťahu v trvaní 3 rokov a 5 mesiacov, ktorý predseda súdu pričíta sťažovateľke, 1 rok a 16 dní trvalo, kým súd rozhodol o pripustení rozšírenia petitu a 1 rok a šesť mesiacov trvalo, kým súd zadovážil plnú moc od advokátky žalovaného v II. rade. Zároveň sťažovateľka nevie identifikovať, kde predseda súdu našiel ďalších 11 mesiacov, keďže na Krajskom súde sa nachádzal kratšiu dobu, a zároveň, ako za prípadný naznačovaný prieťah Krajského súdu alebo žalovaného v II. rade zodpovedá sťažovateľka. K tomu len dodávame, že aj tento prípad svedčí o nesústredenej a neefektívnej činnosti súdu, keďže jednoduché úkony ako zadováženie plnej moci, či pripustenie rozšírenia žaloby o jedného žalovaného nesmú za žiadnych okolností trvať takú dlhú dobu.

Podľa bodu 3/ po zistení zániku jedného zo žalovaných až do späťvzatia časti žaloby voči nemu, súd nemohol konať 6 mesiacov. S uvedeným názorom predsedu súdu nemožno súhlasiť, vzhľadom na to, že podľa § 107 ods. 4 O.s.p.: „Ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.“ Súd mal teda okamžite po zistení, že žalovaný v II. rade ako právnická osoba zanikol bez právneho nástupcu, konanie z úradnej povinnosti v časti proti tomuto žalovanému zastaviť. Nič pritom nebránilo tomu, aby súd ďalej pokračoval v konaní vo zvyšnej časti. Keďže však súd nekonal, sťažovateľka napokon vzala v tejto časti žalobu späť. Je neprípustné, aby súd ospravedlňoval svoju nečinnosť a nesplnenie zákonného príkazu a spôsobený prieťah navyše pričítal sťažovateľke, ktorá túto nečinnosť súdu musela riešiť alternatívnymi prostriedkami.

Celková dĺžka prieťahov, ktoré vôbec mohli byť spôsobené sťažovateľkou (v dôsledku zaplatenia súdneho poplatku až na výzvu - 1 mesiac, v dôsledku námietky zaujatosti – 1,5 mesiaca, v dôsledku žiadostí o odročenie pojednávania - 2 mesiace), je v priebehu viac ako 13 rokov trvajúceho konania celkom 4,5 mesiaca, a nie 58 mesiacov, ako uvádza predseda súdu.

2. Stanovisko k ostatným okolnostiam, ktoré podľa predsedu súdu mali vplyv na prieťahy v konaní

Pokiaľ sa predseda súdu odvoláva na to, že po dobu 7 mesiacov bola zákonná sudkyňa preložená na iný súd, že sa v priebehu konania vystriedali už traja zákonní sudcovia Okresného súdu Galanta a zároveň dodáva, že Okresný súd v Galante je dlhodobo personálne poddimenzovaný, treba upozorniť jednak na to, že za nečinnosť súdu, ku ktorej

došlo v dôsledku zmeny zákonného sudcu objektívne zodpovedá súd (napr. nález I. ÚS 137/02 z 22. januára 2003), a jednak na to, že organizačné problémy súdov (v súvislosti so sťažami sudcov, dovolenkami a pod.) nemožno preniesť na účastníkov konania, hlavne ak následkom takýchto technicko-organizačných problémov je porušenie ich základných práv (nález I. ÚS 113/02 z 18. júna 2003).

Ak predseda súdu poukazuje na to, že vec sa 3 roky a 2 mesiace nachádzala na odvolacom súde, z toho 2 roky a 3 mesiace v dôsledku dvoch odvolaní sťažovateľky, treba opätovne zdôrazniť nesústredenú činnosť súdu, keďže v oboch prípadoch odvolací súd sťažovateľke vyhovel, rozhodnutie súdu zrušil a zakaždým konštatoval aj procesné pochybenie súdu prvého stupňa. V prvom prípade išlo o rozhodnutie vo veci samej, ktoré bolo vrátené aj v dôsledku nedostatku odôvodnenia rozhodnutia a celkovej nezrozumiteľnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia a v druhom prípade v dôsledku priznania odmeny znalcovi bez zákonom požadovaného preskúmania znaleckého posudku a bez možnosti vyjadrenia k nemu. V dôsledku tohto pochybenia bola sťažovateľka nútená využiť dostupné opravné prostriedky.

Predseda súdu aj v tejto časti svojho vyjadrenia poukazuje na to, že od 22.4.2008, kedy zistil, že žalovaný v II. rade zanikol bez právneho nástupcu až do späťvzatia žaloby v časti proti tomuto žalovanému dňa 11.8.2009. Opakujeme, že podľa § 107 ods. 4 O.s.p.: „Ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.“ Súd mal teda okamžite po zistení, že žalovaný v II. rade ako právnická osoba zanikol bez právneho nástupcu, konanie z úradnej povinnosti v časti proti tomuto žalovanému zastaviť. Nič pritom nebránilo tomu, aby súd ďalej pokračoval v konaní vo zvyšnej časti.

Predseda súdu ďalej uvádza, že od tretích osôb musel zaobstarať listiny (projektovú dokumentáciu a revíziu správu), čo mu zabralo 10 mesiacov a tiež, že potreba odročiť 20 pojednávanií z dôvodu prekážok na strane účastníkov konania spôsobila prieťah, ktorý súd nemohol ovplyvniť, v trvaní 3 rokov a 4 mesiacov. Okrem toho, že si sťažovateľka opätovne dovoľuje vysloviť pochybnosť nad „vyčíslením“ vplyvu jednotlivých odročení pojednávanií na tvrdenú dĺžku prieťahu, treba poukázať predovšetkým na to, že je to súd, ktorý zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje (vrátane poriadkových opatrení), a to vo vzťahu k všetkým účastníkom

konania, aj vo vzťahu k osobám s edičnou povinnosťou, aj vo vzťahu k znalcovi (porov. nález III. ÚS 111/01 z 28. februára 2002, nález II. ÚS 43/02 z 24. júna 2003 a pod.) Zároveň: „Neprimerané časové intervaly medzi nariadenými pojednávaniami, množstvo nariadených a ihneď odročených pojednávanií, nezabezpečenie prípravy pojednávanií tak, aby sa na nich zúčastnili predvolané osoby, a opakované doplňovanie znaleckého dokazovania sú spravidla dostatočným dôvodom na vyslovenie zbytočných prietáhov v 15 rokoch trvajúcim konaní.“ (nález II. ÚS 100/03 z 8. októbra 2003)

Z uvedeného vyplýva, že predsedom súdu pomenované okolnosti, ktoré mali vplyv na prietahy v konaní a ktoré súd podľa názoru predsedu súdu nemohol ovplyvniť, a to dokonca až v trvaní 9 rokov a 3 mesiace, jednak vôbec nie sú takej povahy, za ktorú by súd objektívne nezodpovedal a jednak ani nepredstavujú prezentovanú dĺžku viac ako 9 rokov. Práve naopak, za tieto prietahy súd v zmysle konštantnej judikatúry nesie zodpovednosť, a to v skutočnom rozsahu, v ktorom tieto prietahy nastali, bez započítavania jedného prietahu viackrát či nesprávneho výpočtu jednotlivého prietahu. Záverom tiež dodávame, že trvanie napadnutého konania (k dnešnému dnu viac ako 13 rokov) je už samo osebe neprimerané. Konanie, ktoré trvá tak neobyčajne dlho, ako vo veci sťažovateľky, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. II. ÚS 3/09, III. ÚS 170/2010, III. ÚS 21/2014). Vec sťažovateľky, prejednávaná na Okresnom súde Galanta, nie je právne zložitá a ani prípadná čiastočná skutková zložitost' veci neodôvodňuje trvanie konania v takej dĺžke, ako v predmetnom konaní.

3. Popis predmetu sťažnosti, súhlas s rozhodnutím bez ústneho pojednávania a úprava vyčíslenia trov právneho zastúpenia

Vzhľadom na vyššie uvedené, sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu trvá na návrhoch, uvedených v podanej sťažnosti, netrvá na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie a zároveň upravuje vyčíslenie trov právneho zastúpenia o jeden nový úkon právnej služby v roku 2016 (1 x písomné podanie na súd vo veci samej) v základnej sadzbe tarifnej odmeny 1/6 výpočtového základu, t.j. 143,- EUR + režijný paušál 1/100 výpočtového základu, t.j. 8,58 EUR, t.j. 151,58 EUR. Spolu s náhradou trov uplatnenou v sťažnosti: 296,44 EUR + 151,58.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 16 C 11/09 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 2/03):

Dňa 7. januára 2003 podala sťažovateľka na okresnom súde proti živnostníkovi [REDACTED] (ďalej len „žalovaný 1“ alebo „žalovaný“) žalobu „o zaplatenie 1.898.279,- Sk s príslušenstvom“. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 12 Cb 2/03 a bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Magdaléne Krajčovičovej.

Dňa 10. januára 2003 sťažovateľka navrhla pripustenie rozšírenia svojej žaloby aj voči TELERVIS Kuchynské štúdio a. s., Bratislava.

Dňa 16. januára 2003 súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za podaný návrh.

Dňa 11. februára 2003 sťažovateľka uhradila súdny poplatok.

Dňa 18. marca 2003 súd zaslal žalobný návrh žalovanému 1 a spoločnosti TELERVIS Kuchynské štúdio a. s., na vyjadrenie.

Dňa 24. apríla 2003 žalovaný 1 a spoločnosť TELERVIS Kuchynské štúdio a. s., sa písomne vyjadrili k žalobe.

Dňa 28. mája 2003 okresný súd vyjadrenie žalovaného 1 a spoločnosti TELERVIS Kuchynské štúdio a. s., zaslal sťažovateľke na vedomie.

Dňa 8. januára 2004 bol spísaný úradný záznam o tom, že vo veci sa od 1. júna 2003 do 31. decembra 2003 nekonalo z dôvodu, že v tomto čase bola zákonná sudkyňa

„pridelená na výkon funkcie na Krajskom súde v Trnave a vec inému sudcovi nebola pridelená“.

Dňa 26. januára 2004 okresný súd uznesením č. k. 12 Cb 2/03-93 pripustil do konania TELERVIS Kuchynské štúdio a. s., Bratislava (ďalej len „žalovaný 2“).

Dňa 30. januára 2004 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby doplnila žalobu, čo sa týka žalovaného 2.

Dňa 17. februára 2004 sťažovateľka zaujala písomné stanovisko k vyjadreniu žalovaného 1 a žalovaného 2.

Dňa 27. februára 2004 žalovaný 2 podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 Cb 2/03-93.

Dňa 2. marca 2004 súd zaslal odvolanie žalovaného 2 ostatným účastníkom konania.

Dňa 26. marca 2004 bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní žalovaného 2.

Dňa 2. júna 2004 bol spis vrátený okresnému súdu bez vydania rozhodnutia o odvolaní, pretože v spise sa nenachádzalo splnomocnenie udelené žalovaným 2 pre právnu zástupkyňu. Vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Myrtíl Vojtekovej.

Dňa 4. novembra 2004 sťažovateľka doplnila svoju žalobu.

Dňa 2. septembra 2005 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu žalovaného 2 na predloženie plnej moci.

Dňa 26. septembra 2005 a 4. novembra 2005 okresný súd opätovne vyzval právnu zástupkyňu žalovaného 2 na predloženie plnej moci.

Dňa 28. novembra 2005 právna zástupkyňa žalovaného 2 predložila súdu požadované splnomocnenie.

Dňa 20. decembra 2005 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní žalovaného 2.

Dňa 31. mája 2006 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 49/2006-132 odvolanie žalovaného 2 odmietol.

Dňa 13. júna 2006 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 3. júla 2006 okresný súd uznesením č. k. 12 Cb 2/03-138 opravil výrok svojho uznesenia č. k. 12 Cb 2/03-93.

Dňa 11. júla 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného 1.

Dňa 1. októbra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 22. november 2007.

Dňa 4. októbra 2007 okresný súd uznesením č. k. 12 Cb 2/03-151 pripustil spresnenie – zmenu žalobného návrhu.

Dňa 20. novembra 2007 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní „z dôvodu dlhodobu plánovanej služobnej cesty“.

Dňa 22. novembra 2007 bolo pojednávanie odročené na 7. február 2008.

Dňa 12. decembra 2007 okresný súd vyzval sťažovateľku na doloženie listín – dôkazov do spisu.

Dňa 31. decembra 2007 sťažovateľka reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 5. februára 2008 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že „v uvedenom termíne bude odcestovaný“.

Dňa 7. februára 2008 bolo pojednávanie odročené na 22. apríl 2008.

Dňa 21. apríla 2008 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že „sa súdu nepodarilo doručiť právnej zástupkyňi žalovaného II. rade predvolanie na predmetný termín pojednávania“.

Dňa 22. apríla 2008 bolo pojednávanie odročené na neurčito.

Dňa 28. apríla 2008 okresný súd požiadal Slovenskú advokátsku komoru, aby oznámila, či právna zástupkyňa žalovaného 2 JUDr. Marta Barková je zapísaná v zozname advokátov.

Dňa 13. júla 2008 Slovenská advokátska komora oznámila súdu, že JUDr. Marta Barková je vyčiarknutá zo zoznamu advokátov.

Dňa 14. januára 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. február 2009.

Dňa 29. januára 2009 bola vec opatrením predsedníčky okresného súdu pridelená do oddelenia „C“ a bola zaevidovaná pod sp. zn. 16 C 11/09. Vec bola pridelená na rozhodnutie JUDr. Ľubošovi Szigetimu.

Dňa 22. januára 2009 žalovaný 1 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že má na uvedený termín „uhradenú dovolenku“.

Dňa 6. februára 2009 bolo pojednávanie odročené na 2. marec 2009.

Dňa 2. marca 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, pretože žalovaný 2 bol medzičasom „zrušený bez likvidácie“.

Dňa 5. marca 2009 sťažovateľka podala voči zákonnému sudcovi námietku zaujatosti.

Dňa 9. marca 2009 sa zákonný sudca písomne vyjadril k námietke zaujatosti.

Dňa 16. apríla 2009 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o uvedenej námietke zaujatosti.

Dňa 27. apríla 2009 krajský súd uznesením č. k. 9 NcC 20/2009-212 námietke sťažovateľky nevyhovel.

Dňa 12. mája 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 30. júna 2009 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby upravil okruh účastníkov konania a aby označil dôkazy vo veci.

Dňa 11. augusta 2009 sťažovateľka svoju žalobu voči žalovanému 2 zobrala späť.

Dňa 12. augusta 2009 okresný súd zaslal čiastočné späťvzatie žaloby žalovanému 1 na vyjadrenie.

Dňa 9. septembra 2009 okresný súd urgoval žalovaného 1, aby sa vyjadril k čiastočnému späťvzatiu žaloby.

Dňa 18. septembra 2009 žalovaný 1 reagoval na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 28. septembra 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. október 2009.

Dňa 12. októbra 2009 bolo pojednávanie odročené na 2. november 2009, pretože sa nedostavil žalovaný 1.

Dňa 2. novembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 16. november 2009 na účely výsluchu svedkov.

Dňa 16. novembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. december 2009 na účely výsluchu svedkov.

Dňa 14. decembra 2009 bolo pojednávanie odročené na 22. január 2010, pretože sa nedostavila právna zástupkyňa žalovaného 1.

Dňa 22. januára 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. február 2010 na účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 15. februára 2010 bolo pojednávanie odročené na 5. marec 2010, pretože sa na pojednávanie nedostavil svedok.

Dňa 25. februára 2010 právna zástupkyňa žalovaného 1 ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že bude „v rámci školských prázdnin v zahraničí“.

Dňa 5. marca 2010 bolo pojednávanie odročené na 29. marec 2010.

Dňa 19. marca 2010 žalovaný 1 oznámil okresnému súdu, že svedok, ktorého účasť mal zabezpečiť na pojednávaní, „je na liečení v kúpeľoch“.

Dňa 22. marca 2010 bolo pojednávanie nariadené na 29. marec 2010 preročené na 16. apríl 2010.

Dňa 16. apríla 2010 bolo pojednávanie odročené na 24. máj 2010 pre neprítomnosť svedka.

Dňa 24. mája 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že právna zástupkyňa sťažovateľky sa v lehote 14 dní písomne vyjadrí k predloženému odbornému posudku [REDAKOVANÉ] týkajúcemu sa vzniku požiaru.

Dňa 16. júna 2010 sa právna zástupkyňa sťažovateľky vyjadrila k predloženému odbornému posudku [REDAKOVANÉ], pričom okresnému súdu predložila znalecký posudok [REDAKOVANÉ] týkajúci sa vzniku požiaru.

Dňa 30. júna 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 9. august 2010.

Dňa 9. augusta 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely získania adresy navrhnutého svedka.

Dňa 18. augusta 2010 okresný súd požiadal Okresný súd Bratislava I o oznámenie, či na tomto súde pracoval, resp. pracuje svedok [REDAKOVANÉ].

Dňa 24. septembra 2010 okresný súd urgoval Okresný súd Bratislava I na podanie uvedenej informácie.

Dňa 30. septembra 2010 bola okresnému súdu oznámená adresa svedka [REDAKOVANÉ].

Dňa 20. októbra 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 5. november 2010.

Dňa 4. novembra 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného 1 k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] a zároveň aj jeho ospravedlnenie na nariadenom pojednávaní, pretože bude „odcestovaný“.

Dňa 5. novembra 2010 bolo pojednávanie odročené na 26. november 2010.

Dňa 26. novembra 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely zabezpečenia dôkazov.

Dňa 16. decembra 2010 okresný súd požiadal Obvodný úrad v Bratislave (ďalej len „obvodný úrad“) a LIGNOPROJEKT Slovakia, s. r. o., o zaslanie „projektovej dokumentácie nadstavby na [REDAKOVANÉ]“.

Dňa 31. decembra 2010 LIGNOPROJEKT Slovakia, s. r. o., reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 19. januára 2011 okresný súd urgoval obvodný úrad na zaslanie uvedenej dokumentácie.

Dňa 21. januára 2011 obvodný úrad oznámil okresnému súdu, že v záujme toho, aby mohol vyhovieť jeho žiadosti, potrebuje „číslo stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia“.

Dňa 23. februára 2011 okresný súd zaslal obvodnému úradu fotokópiu predmetného stavebného povolenia s tým, že kolaudačné rozhodnutie nemá k dispozícii.

Dňa 9. marca 2011 okresný úrad oznámil okresnému súdu, že žiadaná projektová dokumentácia sa nachádza pravdepodobne na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (ďalej len „miestny úrad“).

Dňa 17. marca 2011 okresný súd požiadal miestny úrad o zaslanie „projektovej dokumentácie nadstavby na [REDAKOVANÉ]“.

Dňa 20. apríla 2011 miestny úrad zaslal okresnému súdu požadovanú projektovú dokumentáciu.

Dňa 21. apríla 2011 okresný súd oznámil účastníkom konania, že môžu na súde nahliadnuť do projektovej dokumentácie a do 7 dní sa k nej môžu písomne vyjadriť.

Dňa 18. mája 2011 nahliadol do spisu žalovaný 1 a jeho právna zástupkyňa.

Dňa 27. júna 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 15. júl 2011.

Dňa 4. júla 2011 sa k predloženým dôkazom písomne vyjadril žalovaný 1.

Dňa 7. júla 2011 ospravedlnila svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní právna zástupkyňa žalovaného 1 „z dôvodu čerpania dovolenky“.

Dňa 13. júla 2011 bolo nariadené pojednávanie preročené na 15. august 2011.

Dňa 11. augusta 2011 ospravedlnila svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní sťažovateľka, „z dôvodu čerpania plánovanej dovolenky právneho zástupcu“.

Dňa 15. augusta 2011 bolo pojednávanie odročené na 23. september 2011.

Dňa 23. septembra 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 11. november 2011 „za účelom záverečných prednesov a vyčíslenia trov konania“.

Dňa 30. októbra 2011 právny zástupca sťažovateľky vyčíslił trovy konania.

Dňa 2. novembra 2011 právna zástupkyňa žalovaného 1 doložila do spisu „záverečnú reč“ svojho klienta, vyjadrenie k dôkazom a vyčíslenie trov konania.

Dňa 11. novembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 16 C 11/09-462 konanie voči žalovanému 2 zastavil a rozsudkom č. k. 16 C 11/09-463 žalobný návrh zamietol.

Dňa 25. januára 2012 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 26. januára 2012 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby uhradila súdny poplatok za podané odvolanie, a zaslal odvolanie žalovanému na vyjadrenie.

Dňa 5. marca 2012 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľky.

Dňa 4. februára 2013 krajský súd uznesením č. k. 23 Co 72/2012-526 napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 28. marca 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 2. apríla 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. jún 2013.

Dňa 3. júna 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania. V rovnaký deň okresný súd uznesením č. k. 16 C 11/09-543 nariadil znalecké dokazovanie znalcom „z odboru Požiarna ochrana, odvetvie Zisťovanie príčin požiarov“ a za znalca ustanovil [REDAKOVANÉ], ktorý mal vypracovať znalecký posudok do 30 dní od doručenia súdneho spisu. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1. júla 2013.

Dňa 4. septembra 2013 bol spis zaslaný znalcovi.

Dňa 10. októbra 2013 znalec doručil okresnému súdu vypracovaný znalecký posudok č. 6/2013.

Dňa 15. októbra 2013 okresný súd uznesením č. k. 23 Co 72/2012-578 priznal znalcovi odmenu za vypracovanie posudku.

Dňa 17. októbra 2013 okresný súd zaslal znalecký posudok č. 6/2013 účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 20. novembra 2013 sa sťažovateľka písomne vyjadrila k uvedenému znaleckému posudku.

Dňa 26. novembra 2013 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 23 Co 72/2012-578. V rovnaký deň sa aj žalovaný písomne vyjadril k predmetnému znaleckému posudku.

Dňa 16. decembra 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 23 Co 72/2012-578.

Dňa 1. apríla 2015 krajský súd uznesením č. k. 23 Co 473/2013-612 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 17. apríla 2015 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 6. mája 2015 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. september 2015.

Dňa 22. júla 2015 bolo nariadené pojednávanie preročené na 18. september 2015 z dôvodu „*vymenovania zákonného sudcu do funkcie člena výberovej komisie na Okresnom súde v Trnave*“.

Dňa 18. septembra 2015 bolo pojednávanie odročené na 16. október 2015. V rovnaký deň sťažovateľka vzniesla námietku predpojatosti proti zákonnému sudcovi. Následne sa namietaný sudca k námietke písomne vyjadril obratom.

Dňa 19. októbra 2015 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za podanú námietku zaujatosti.

Dňa 18. novembra 2015 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o námietke predpojatosti sťažovateľky.

Dňa 9. decembra 2015 bol spis vrátený okresnému súdu bez rozhodnutia, pretože sťažovateľka „*namieta vo svojej námietke postup sudcu v danej veci, na túto námietku sa neprihliada a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá*“.

Dňa 5. januára 2016 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. marec 2016.

Dňa 23. februára 2016 právna zástupkyňa žalovaného požiadala o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu jej hospitalizácie.

Dňa 1. marca 2016 bolo nariadené pojednávanie preročené na 2. máj 2016.

Dňa 28. apríla 2016 právny zástupca sťažovateľky požiadal o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania s väzobnou vecou.

Dňa 29. apríla 2016 bolo nariadené pojednávanie preročené na 20. máj 2016.

Dňa 18. mája 2016 právna zástupkyňa žalovaného požiadala o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu „*podrobenia sa chirurgickému zákroku u stomatológa*“.

Dňa 19. mája 2016 bolo nariadené pojednávanie preročené na 10. jún 2016. V rovnaký deň znalec [REDACTED] (ktorý má byť vo veci vypočutý) oznámil súdu, že uvedený termín pojednávania mu nevyhovuje zo zdravotných dôvodov.

Dňa 24. mája 2016 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 5. september 2016.

Dňa 5. septembra 2016 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vypočutý znalec [REDACTED]. Pojednávanie bolo odročené na 14. november 2016.

Dňa 14. novembra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd pokračoval v dokazovaní výsluchom znalca [REDACTED]. Pred záverom tohto pojednávania „*právny zástupca sťažovateľky priamo na pojednávaní súdu predložil znalecký posudok [REDACTED] z odboru energetika - tepelná energetika, vykurovanie, vykurovacie zariadenia, ktorá sa v tomto znaleckom posudku mala vyjadrovať k znaleckému posudku [REDACTED]. Právny zástupca sťažovateľky po prečítaní znaleckého posudku navrhol vypočúť znalkyňu [REDACTED] a konfrontovať ju s výpoveďou znalca [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]. Súd pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu, že súd sa musel oboznámiť s týmto znaleckým posudkom a predmetný písomný znalecký posudok bolo potrebné doručiť žalovanému na oboznámenie sa a na písomné vyjadrenie.*“

Dňa 16. januára 2017 právna zástupkyňa žalovaného doručila súdu svoje vyjadrenie k predloženému znaleckému posudku, s ktorým zásadne nesúhlasila, a pripojila k vyjadreniu ďalší písomný znalecký posudok od [REDACTED] z odboru požiarnej ochrany, odvetvia zisťovania príčin vzniku požiarov.

Dňa 21. februára 2017 súd nariadil vo veci pojednávanie na 3. apríl 2017 a zároveň vyjadrenie žalovaného spolu s uvedeným znaleckým posudkom doručil právnenému zástupcovi sťažovateľky.

Dňa 30. marca 2017 právny zástupca sťažovateľky e-mailom ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a zároveň žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu, že má kolíziu s nariadeným termínom pojednávania na Okresnom súde Piešťany. Na základe toho okresný súd už nariadené pojednávanie odročil na 5. máj 2017.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní „o zaplatenie 1.898.279,-Sk s príslušenstvom“ vedenom pod sp. zn. 16 C 11/09 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 2/03) dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť vecí, ústavný súd vo vzťahu k posudzovanému konaniu konštatuje, že po faktickej stránke ide o zložitú vec, pretože skutkové posúdenie vecí si vyžadovalo aj úzko odborné poznatky o danej záležitosti (posúdenie vzniku požiaru na nehnuteľnosti), teda ani podľa názoru ústavného súdu vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia znaleckého dokazovania (podobne napr. II. ÚS 30/2013). Okrem uvedeného aj pre opakované upresňovanie, menenie a doplňovanie svojho žalobného návrhu sťažovateľkou ako navrhovateľkou možno posudzovanú vec po skutkovej stránke kvalifikovať ako zložitú (Patta v. Česká republika, rozsudok č. 12605/06 z 18. 4. 2006). Na uvedené veľmi zložité skutkové okolnosti ústavný súd prihliadol pri určení primeraného finančného zadost'učinenia.

Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci treba poukázať predovšetkým na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II tohto nálezu), k predĺženiu napadnutého konania prispela aj samotná sťažovateľka a jej právny zástupca najmä tým, že opakovane, minimálne 6-krát požiadali o odročenie pojednávania (20. novembra 2007,

5. februára 2008, 21. apríla 2008, 11. augusta 2011, 28. apríla 2016 a 30. marca 2017). Okrem uvedeného vo veci bol podaný žalobný návrh, ktorý sa musel opakovane doplňovať, pričom sťažovateľka neuhradila včas ani súdny poplatok a taktiež opakovane neúspešne namietala predpojatosť zákonného sudcu. V týchto súvislostiach už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (mutatis mutandis II. ÚS 10/01, I. ÚS 41/02). Na uvedené správanie sťažovateľky (jej právneho zástupcu) nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadošťučinenia (mutatis mutandis II. ÚS 500/2013).

Pokiaľ sťažovateľka podala procesné návrhy (napr. odvolania), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi (napr. podľa aktuálne platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jej práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Využitím svojich práv na podanie opravných prostriedkov teda sťažovateľka neprispela k zbytočným prietahom v konaní, avšak musela si byť vedomá toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu rozhodnutia v jej veci.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že štrnásťročné celkové trvanie napadnutého konania je už samo osebe neprimerané, aj keď sa predmetný spis viac ako tri roky nachádzal na krajskom súde, toto obdobie nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Okresný súd bol však v danej veci aj opakovane nečinný, konkrétne od 1. júna 2003 do 31. decembra 2003 (šesť mesiacov), od 4. novembra 2004 do 2. septembra 2005 (desať mesiacov), od 11. júla 2006 do 1. októbra 2007 (jeden rok a dva mesiace) a od 13. júla 2008 do 14. januára 2009 (šesť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas 3 rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva

zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu.

Na obranu okresného súdu, podľa ktorého „*v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdu sudcami nie je možné plynule, bezpriet'ahovo vybavovať pridelené veci sudcami tunajšieho súdu*“, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Z danej konkrétnej veci vyplýva, že k nečinnosti a k zbytočným priet'ahom už nedochádzalo od obdobia, keď sa zákonným sudcom stal JUDr. Szigeti (29. januára 2009), avšak postup okresného súdu pred uvedeným obdobím (ako to už bolo uvedené) nebol bez priet'ahov. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na to, ktorý zákonný sudca v jednotlivých obdobiach konal, a nemožno prihliadať na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedu okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať finančné zadosťučinenie v sume 12 000 €, pretože *„má za to, že samotné konštatovanie porušenia základného práva a práva priznaného Dohovorom vzhľadom na charakter a rozsah tohto porušenia neposkytne sťažovateľke dostatočné zadosťučinenie“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 2 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na skutkovú zložitost' veci a na správanie sťažovateľky.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti zo 17. septembra 2015 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 26. augusta 2016). Za dva úkony vykonané v roku 2015 patrí odmena v sume dvakrát po 139,83 € a režijný paušál dvakrát po 8,39 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2016 patrí odmena v sume 143 € a režijný paušál 8,58 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 448,02 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2017